

solidarnost je naša snaga

Poseta ratnim izbeglicama sa Bliskog istoka u prihvatnom centru za izbeglice u Preševu

27. novembar 2015.

Aktivistkinje Žena u crnom (Violeta Đikanović) i Žena za mir iz Leskovca (Milka Rosić) su 27. novembra 2015. posetile prihvatni centar za ratne izbeglice sa Bliskog istoka u Preševu.

Izuzetno kišan dan je usporavao putovanje a i na deonici Leskovac – Vranje ubrzano su se obavljali radovi na Koridoru 10, te se situacija mogla nazvati vanrednom. Policija nas je usmeravala na sporedne puteve, vidno nervozni i spremni za naplaćivanje kazni. Od njih sam saznala da se otvara jedna deonica tog puta i da je najavljena poseta premijera Srbije – Aleksandra Vučića. Može se reći da su radnici pod nehumanim uslovima kiše i susnežice radili samo zato da bi premijer otvorio deonicu od 26 kilometara. Putovale smo do Preševa neuobičajeno dugo.

I dolazak u prihvatni centar je bio šokantan. Ulica u kojoj se obično nalaze izbeglice, humanitarci/ke i Komesarijat, obično je vrvela od ljudi, dece, domaćeg stanovništva, autobusa... Zatekle smo pustu ulicu, izbeglica je bilo sporadično, uglavnom žena sa decom i znatno manje policije.

Ispred punkta **REMAR-a**, humanitarne organizacije sa kojim smo do sada sarađivale, bio je parkiran samo jedan autobus koji je čekao da se napuni putnicima i krene za Šid na granici sa Hrvatskom. Punkt **REMAR-a** je bio potpuno prazan. Improvizovana kuhinja je bila sklonjena, nikog od njihovih aktivista nije bilo tu da bi nam dali bilo kakvu informaciju. Na velikoj površini stajala su samo dva šatora.

Pozvala sam aktivistkinju **NVO Atina** Zoranu Parezanović koja je do nas došla za desetak minuta. Rekla nam je da je Preševu stanje strašno, da su **Remar-u** zabranili da dele kuvanu hranu, da su se sklonili i da ih od jutros nije videla i da ne zna gde su aktivisti njihove organizacije. Do momenta kad smo mi stigle ušlo je u zemlju oko 500 izbeglica i da očekuju još 1000 ljudi u toku dana.

I dalje iz Miratovca autobusi UNHCR-a voze besplatno do Preševa. Taj komad od granice do sela (2 km) izbeglice prelaze peške. U Preševu se registruju, mada pristup u registracioni centar nema niko od nevladinih organizacija i međunarodnih volontera/ki. Procedura da se uđe u Centar je sledeća: piše se molba Komesarijatu za izbeglice, oni odgovore po toj molbi da nisu nadležni i upute na Ministarstvo, zatim Ministarstvo odgovori da ni oni nisu nadležni i šalju u Komesarijat. Prebacuju loptu jedni drugima a sve u cilju da tražioci molbe odustanu... Dakle, pristup Centru za registraciju izbeglica nemaju oni koji bi bili svedoci onoga šta država radi. Takođe smo saznale da su do sada autobuske karte

solidarnost je naša snaga

za decu ispod šest godina bile besplatne, no od prošle nedelje se i one naplaćuju po 35 evra. Vozna karta je upola jeftinija ali su samo dve linije do Šida (granica sa Hrvatskom), pa neke izbeglice putuju do Niša i odatle nastavljaju put preko Beograda do Šida. Zorana nam je rekla da je jedna žena iz Sirije sa šestoro dece bila dva dana na železničkoj stanici jer nije imala novaca za put. Aktivisti i aktivistkinje njene grupe su se organizovali i platili joj put do Šida.

Ispričala nam je priču o pet dečaka, maloletnika koji su putovali iz Sirije sami. Jedan od njih je dobio bolove u stomaku i bio hitno operisan u Nišu. Njegovi drugari su ga čekali i danima boravili na ulici. Centar za socijalni rad nije bio zainteresovan za tu priču i kada su aktivisti **Atine** angažovali oko njih tek tada je i Centar za socijalni rad reagovao.

Evropski volonteri/ke su zbog nekorektnog odnosa prema njima od strane Komesarijata preselili u Miratovac. Zorana nam je rekla da humanitarnu pomoć koju smo donele, u hrani uglavnom, odnesemo na njihov punkt u Miratovac. Tako smo sa njom otišle do Miratovca i stigle baš u trenutku kada su stigle i nove izbeglice. Bilo je jako tužno dok su se uz brdo peli ka prvom punktu gde ih je čekao topli čaj i biskviti. Vidno umorni uz osmeh su se zahvaljivali na ponudama.

Sve vreme kiša nije prestajala da pada...

Zabeležila: Violeta Đikanović